

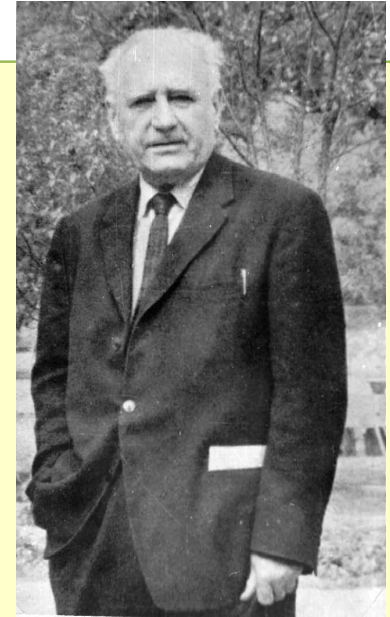
Maciej Tanaś

**Nastolatki w Internecie – rekomendacje NASK
dla rodziców i nauczycieli**

**Ogólnopolski Kongres Oświatowy EDUPEC
*„Edukacja w kosmosie informacji”***

Poznań, dn. 23-24 III 2017 roku

Człowiek żyjąc „ponad stan swych sił i swoją naturę przyrodzoną: tworzy sobie nowy świat, nową rzeczywistość dookoła siebie i w sobie samym. Tworzy świat kultury i nadaje sobie aspekt człowieczeństwa.

Roman Ingarden (1893-1970)

Zmienia Przyrodę ujarzmiając ją i nadaje jej zarazem pewien sens, którego ona sama w sobie nie posiada, tworzy dzieła różniące się w swej istocie całkowicie od wszystkiego, co znajduje się w świecie jako twór samej Przyrody.

Dzieła te są dostosowane do jego ducha i stanowią jego dopełnienie”

**R. Ingarden: Książeczka o człowieku.
Wydawnictwo Literackie. Kraków 1972, s. 15**

Osoby urodzone na przełomie XX i XXI w. i później żyją równolegle w dwóch światach: realnym i medialnym.

Nie różnią się w tym od swych ojców i dziadów. Mają jednak do dyspozycji nieporównywalnie bogatszy świat mediów.

Ich komputerowa konwergencja dała im do ręki narzędzie potężne i atrakcyjne, ale też – groźne.

NASK

Nastolatki 3.0

badanie pilotażowe

Przeprowadzone dla: Naukowa Akademicka Sieć Komputerowa

Przeprowadzone przez: Fundacja Pedagogium, czerwiec 2016 r.

Próba badawcza: reprezentatywna, próba 144;

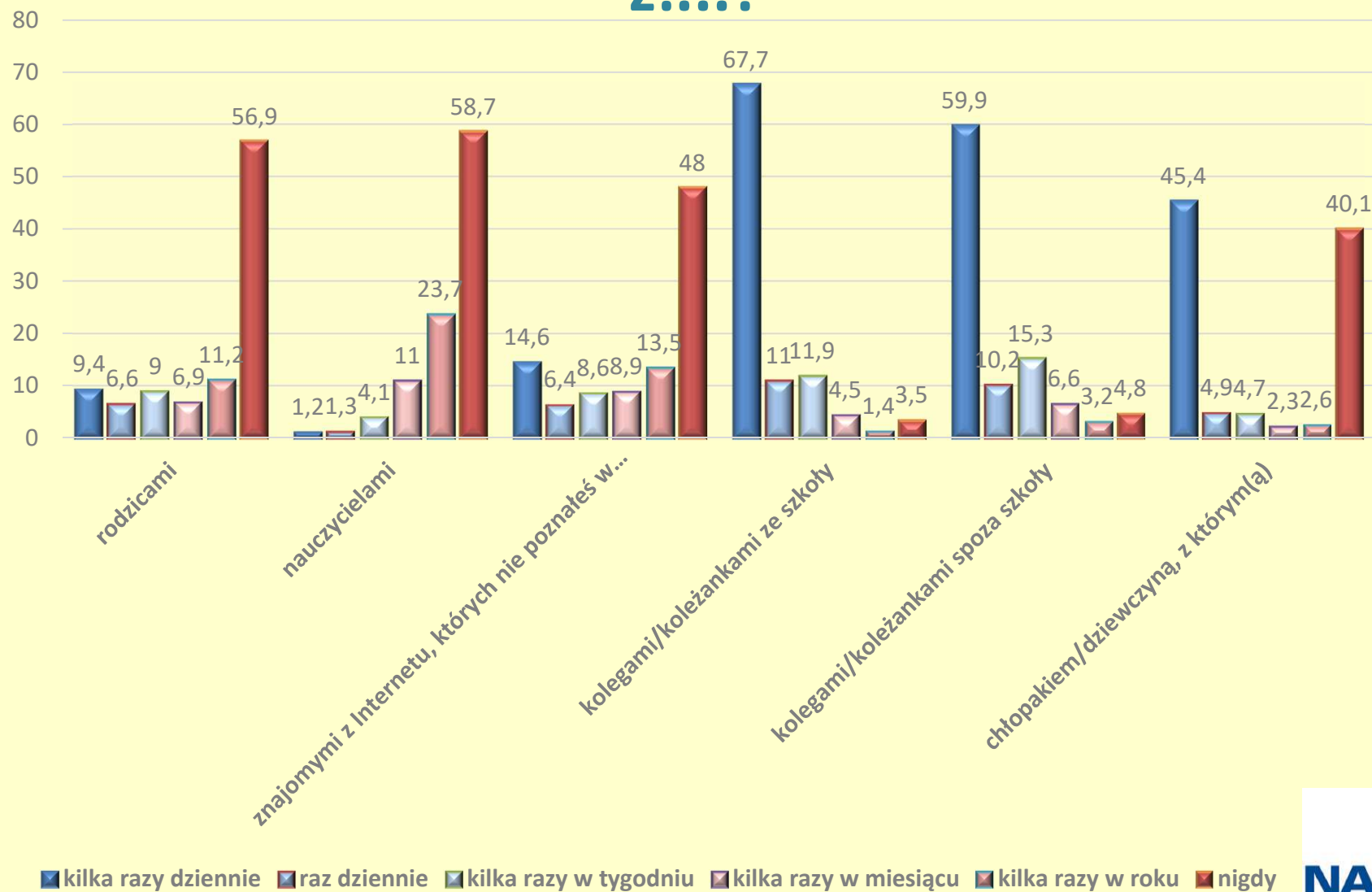
dobór losowy warstwowy (region, typ gminy, wielkość gminy), uczniowie klas drugich gimnazjum i szkół ponadgimnazjalnych.

W 2016 roku NASK przeprowadził ponownie badania młodych ludzi urodzonych i wychowanych w „cyfrowym świecie” pn. „Nastolatki 3.0”.

Pierwsze badania „Nastolatki wobec Internetu” zrealizowała WSNS Pedagogium na zlecenie NASK i Rzecznika Praw Dziecka dwa lata wcześniej.

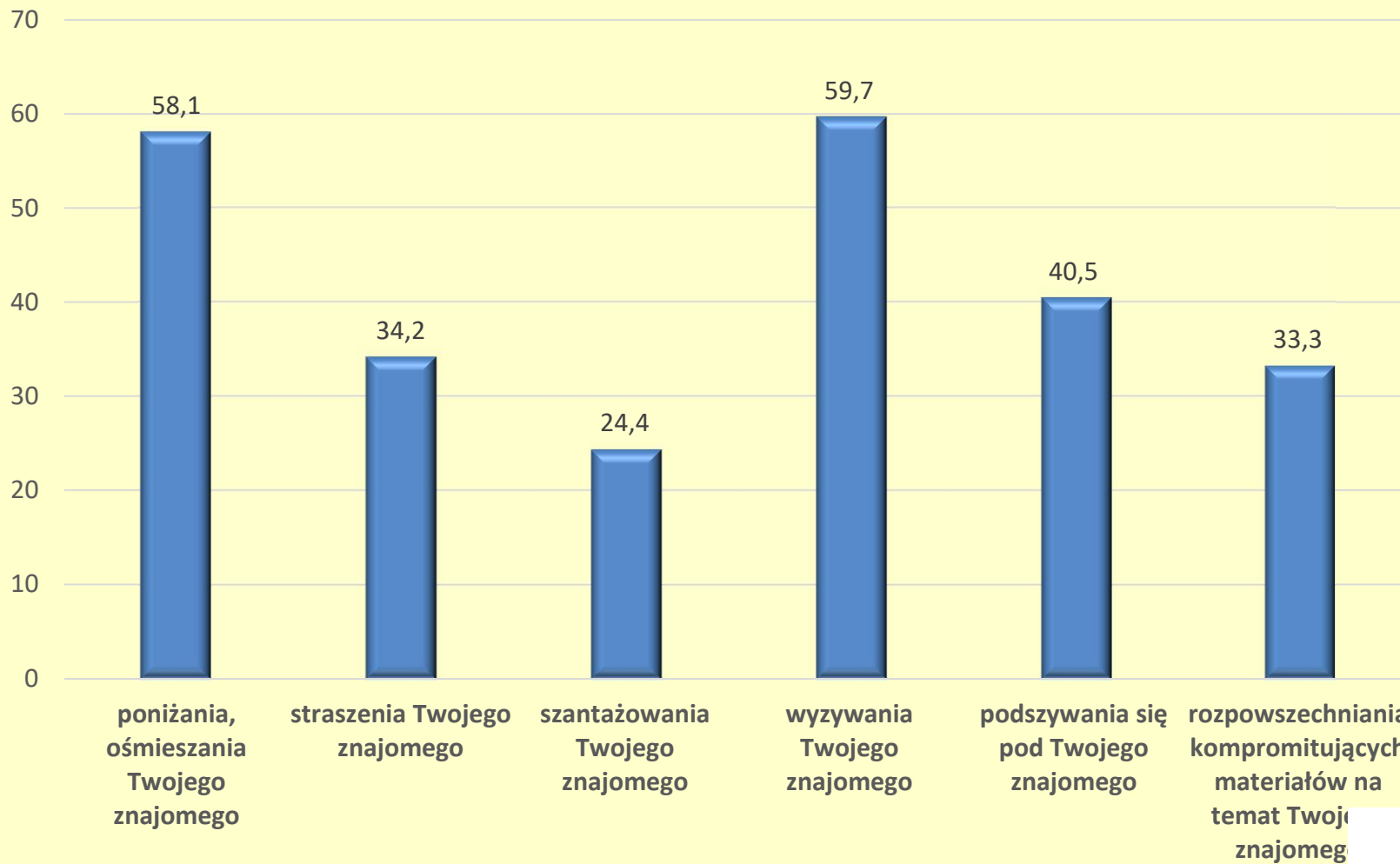
Rozkład procentowy odpowiedzi na pytanie

„Jak często komunikujesz się poprzez Internet z:...?”

Rozkład procentowy odpowiedzi na pytanie

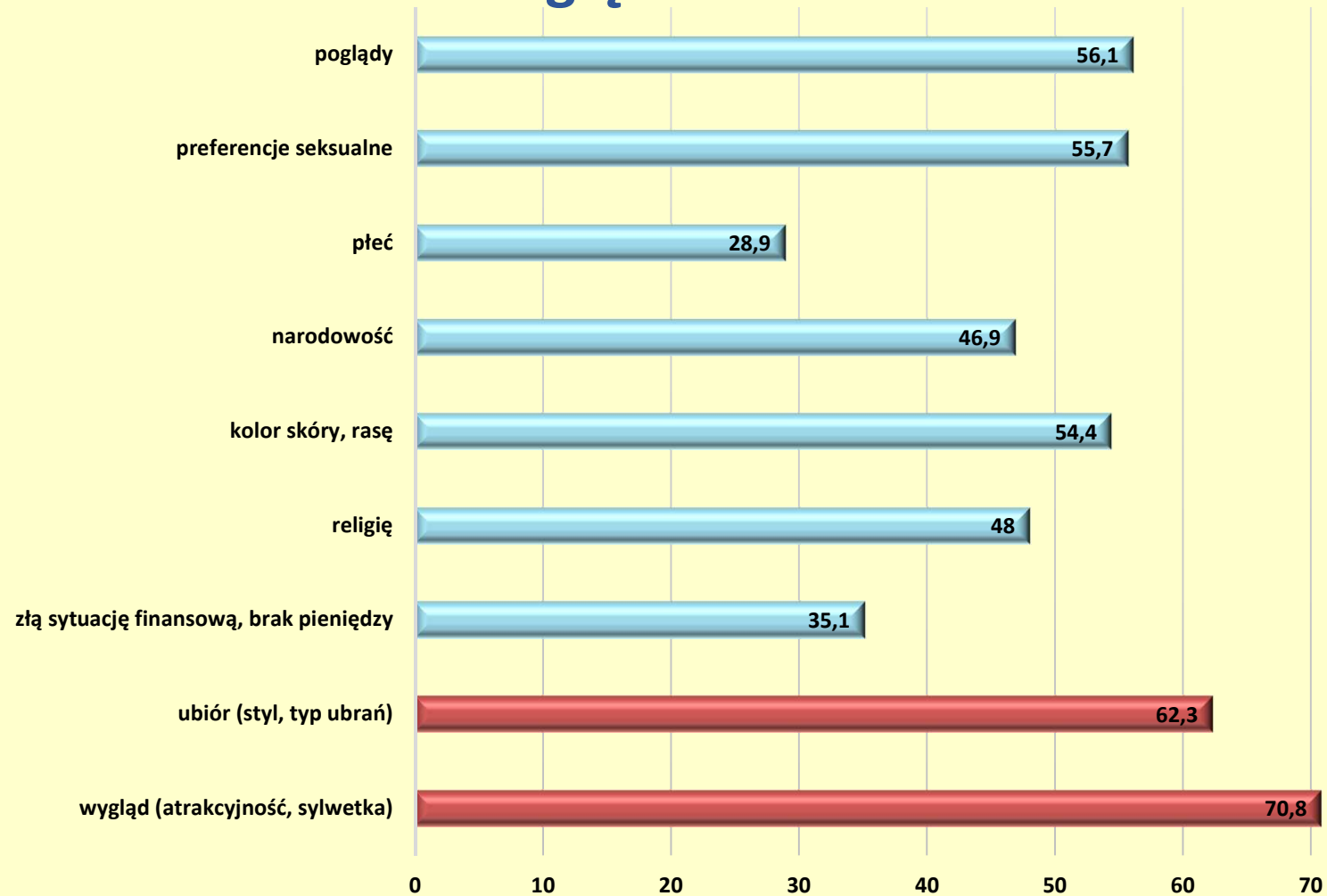
„Czy spotkałeś się z sytuacją, że ktoś użył Internetu do:...”?

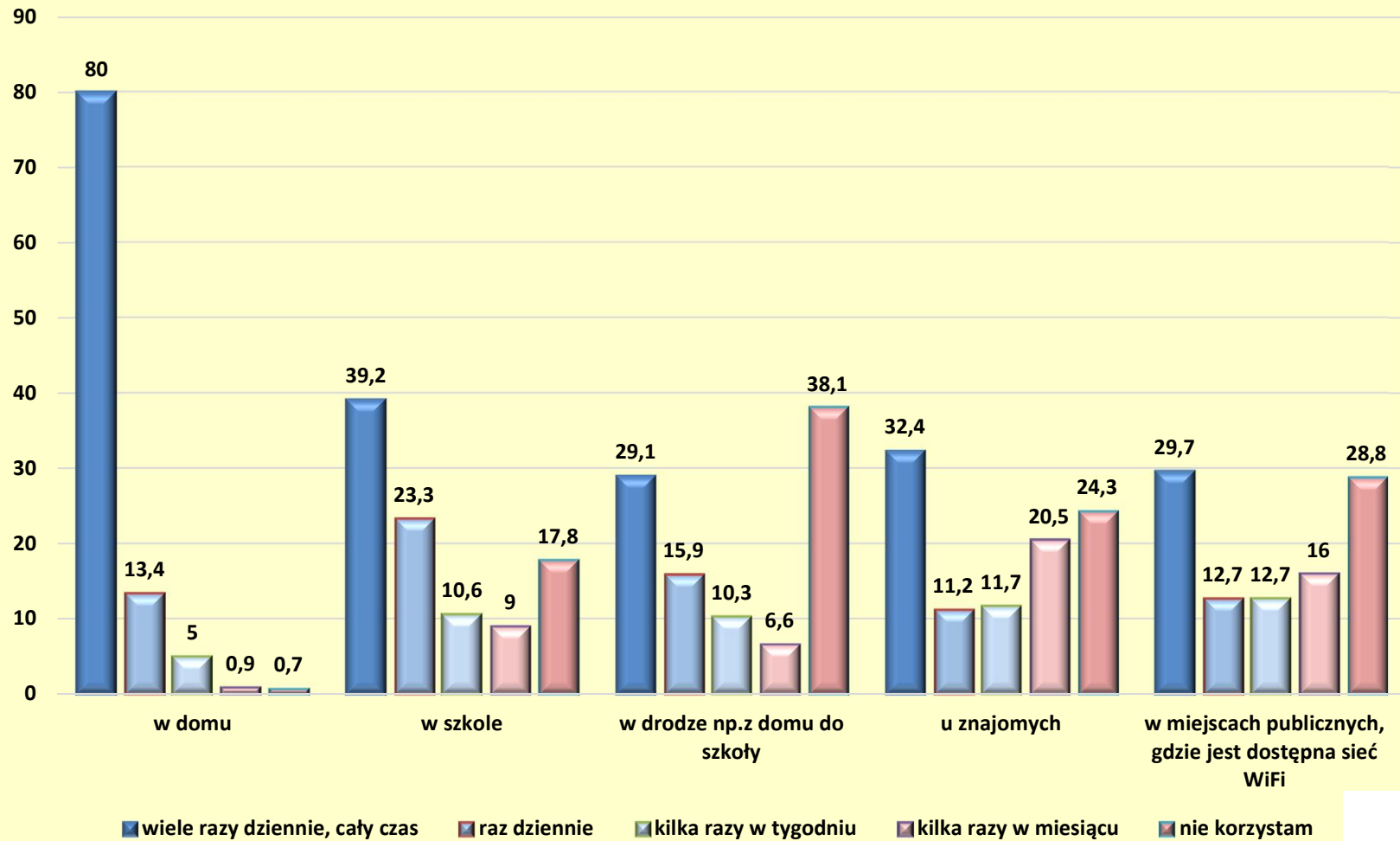
Rozkład procentowy odpowiedzi na pytanie

„Czy spotkałeś/aś się z obrażaniem w Internecie osób ze względu na: ...”?

Rozkład procentowy odpowiedzi na pytanie

Jak często korzystasz z Internetu?

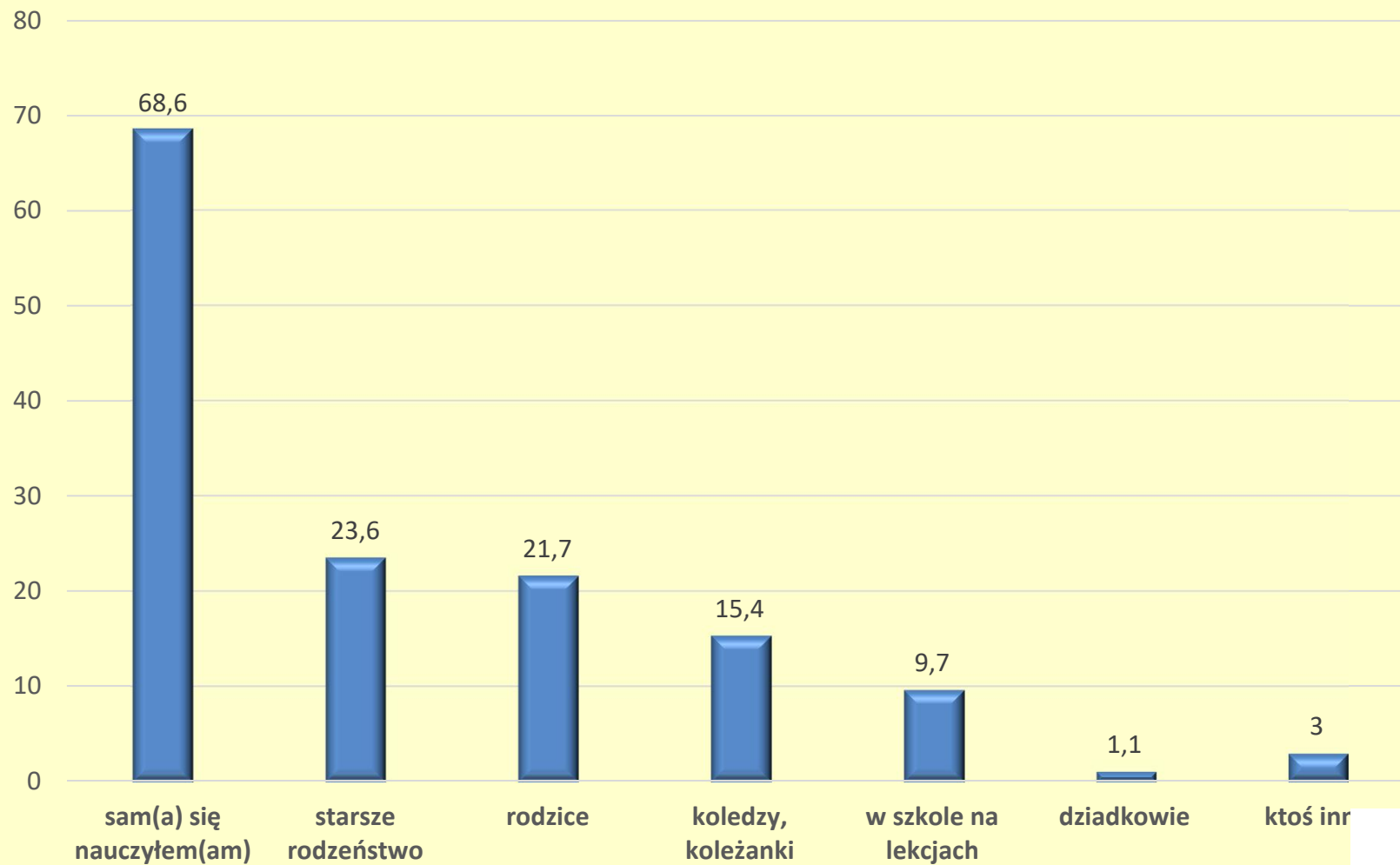
Wiek rozpoczęcia samodzielnego korzystania z Internetu

Średnia	ok. 9 lat i 7 miesięcy
----------------	-------------------------------

Mediana	10 lat
----------------	---------------

Rozkład procentowy odpowiedzi na pytanie

Kto nauczył Cię korzystać z Internetu?

Nastolatki znacznie częściej przyjmują postawy bierne, niż aktywne:

78,1% – korzysta z serwisów

68,2% – ogląda filmy i słucha muzyki

68,7% – komunikuje się ze znajomymi

4,7% – prowadzi własny blog lub stronę

5,0% – komponuje muzykę

5,2% – dokonuje obróbki i tworzy filmy

7,8% – edytuje grafikę i przetwarza zdjęcia

Istnieją wyraźne różnice w zakresach oraz intensywności korzystania z Internetu przez chłopców i dziewczęta. Uzasadniają one potrzebę włączenia w proces kształcenia metod sprzyjających współpracy grupowej w celu wzajemnego wspierania zainteresowań oraz dzielenia się umiejętnościami przez uczniów obu płci.

- 1. Szkoła w niewystarczającym stopniu korzysta z ICT w procesie kształcenia. Ponad połowa uczniów może korzystać z Internetu wyłącznie podczas przerw, co piąty – na wybranych lekcjach, a jedynie mniej niż co dziesiąty – bez ograniczeń.**
- 2. Rzadka i nierównomierna implementacja Internetu na przedmiotach pozainformatycznych w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych rodzi pilną potrzebę metodycznego i programowego wsparcia nauczycieli tych przedmiotów, wskazującego możliwe sposoby korzystania z najnowszych technologii.**
- 3. Zaskakujący jest odsetek uczniów twierdzących, że nawet na lekcjach informatyki nie był wykorzystywany Internet (G – 18,8%, PG – 29,2%).**

1. Szkoły wprowadzają (nie zawsze nawet wewnętrznym regulaminem) restrykcyjne ograniczenia korzystania przez uczniów z urządzeń mobilnych i Internetu.

- **co 5 badany – potrafi korzystać z urządzeń mobilnych na sprawdzianach,**
- **co 3 uczeń – potrafi, ale tego nie czyni**
- **niemal co 2 – korzysta na klasówkach i sprawdzianach.**
- **dziewczęta korzystają częściej niż chłopcy!**

2. Znaczny i zapewne zaniżony procent uczniów korzystających z urządzeń mobilnych na sprawdzianach może potwierdzać dominację selekcyjnej funkcji oceny szkolnej nad funkcją kształcącą i wychowawczą.

1. Diagnoza tego jak nauczyciele i uczniowie korzystają z Internetu na lekcjach potwierdza nikłą, niewystarczającą znajomość narzędzi cyfrowych i dróg poznania, a także dominację odtwórczego charakteru korzystania z Internetu.

Przeważają: wyszukiwarka Google, Wikipedia, YouTube, Ściąga.pl, Chomikuj.pl i Bryk.pl.

- **91,5% badanych nie korzysta z Khan Academy,**
- **65,3% nie korzysta z Wolnelektury.pl**
- **Inne źródła OZE przyjmują wartości śladowe.**

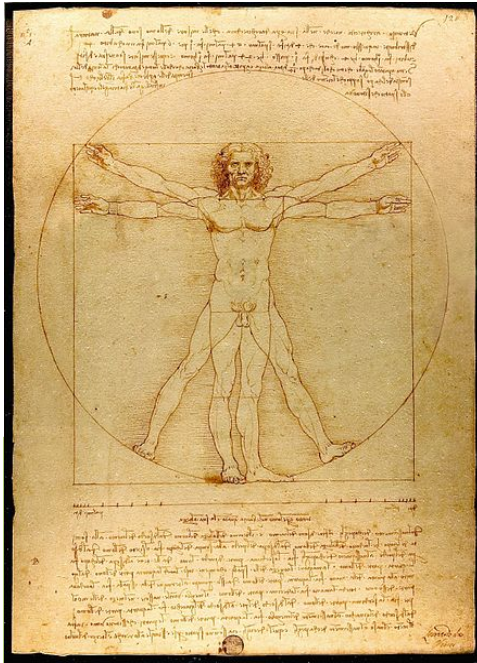
2. Wśród nauczycieli sytuacja również nie jest satysfakcjonująca. Na lekcjach dominują formy wymuszające bierną partycypację uczniów (oglądanie, słuchanie, czytanie), nie zaś aktywizujące ich, a zatem mniej efektywne.

- 1. 36,1% uczniów deklaruje, że korzystając z wyszukiwarki nie zwraca uwagi na źródła wiedzy. Dowodzi to braku świadomości zróżnicowanej wiarygodności i rzetelności informacji umieszczanych w Internecie.**
- 2. 0,2% badanych jako przydatną do nauki poleca – Encyklopedia.pwn.pl. Tymczasem: Ściąga.pl – 65%, Wikipedię – 20,9%. Żadnej strony nie poleciliby aż 10%.**
- 3. Sugerowane przez uczniów źródła użyteczne w szkole są zróżnicowane, obejmują jednak jedynie wąski zakres materiałów powszechnie dostępnych w ramach OZE, pomijają też dedykowane uczniom i nauczycielom strony w języku angielskim, (np. AASL Best Websites for Teaching and Learning).**
- 4. 37,4% braku odpowiedzi na pytanie o przydatną w kształceniu stronę może wskazywać nie tyle na niechęć udzielenia odpowiedzi, ile na brak doświadczenia i wiedzy o stronach i aplikacjach edukacyjnych, które mogłyby być użyteczne w intencjonalnym, komplementarnym i spersonalizowanym procesie kształcenia.**

- 1. Edukacja nie może bagatelizować żadnej przestrzeni ludzkiej kultury, wiedzy, sztuki i kontaktów społecznych.**
- 2. Współczesny człowiek funkcjonuje nie tylko w świecie rzeczywistym. Swą wiedzę czerpie także z Internetu.**
- 3. Nauczyciel – gen ludzkiej kultury – potrzebuje wsparcia programowego, metodycznego i organizacyjnego na drodze edukacji informacyjnej i medialnej.**

- ❑ Teraz, kiedy zbudowaliśmy już elektroniczne jaskinie i wyznaczyliśmy ścieżki prowadzące do ich skarbów pozostaje nam jedynie nauczyć się jak korzystając z mediów cyfrowych kształcić człowieka o sprawnym umyśle i rękach, ale też otwartym na innych sercu.**
- ❑ Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży w cyberprzestrzeni zależy nie tylko od informatyków, służb policyjnych, sądów i prawników...**

**Przestrzeń tworzona przez ICT wymaga
mistrza uczącego plewy od ziarna
odsiewać i przewodnika wiodącego po szlakach.**

**Niezbędna jest edukacja medialna i informacyjna.
Apelują o nią rodzice, środowiska naukowe i oświatowe.**

- ❑ **Edukacja ma olbrzymie znaczenie dla harmonijnego i szybkiego rozwoju społeczeństw. Formuje osobę, jej postawy, zachowania, sposób postrzegania przez nią świata oraz wartości, którymi kieruje się w życiu.**
- ❑ **Rolą nauczyciela jest nie tylko dbałość o depozyt przeszłości, o przekazywanie tradycji, o ochronę i promocję dziedzictwa narodowego, o włączenie go do kanonu kultury europejskiej i powszechnej.**
- ❑ **Zadaniem nauczyciela jest – antycypacja przyszłości przez wychowanków. Przywołując słowa Bogdana Suchodolskiego owym naczelnym zadaniem jest *„tworzenie losu człowieka w świecie wartości i kultury”*.**

Dziękuję

Maciej Tanaś

508 593 950

mctanas@gmail.com